

רשומות

הצעות חוק

5 בדצמבר 1990

2024

י"ח בכסלו התשנ"א

עמוד

86 ..... חוק לתיקון פקודת בריאות העם (מס' 12), התשנ"א-1990

91 ..... חוק לעידוד המגזר היצרני (קליטת עובדים) (הוראת שעה), התשנ"א-1990

מבוא

בהצעת חוק זו מוצעים תיקונים לכמה חלקים בפקודת בריאות העם שניתן לסווגם לפי נושאים.

תיקונים טכניים והתאמות

שר המשפטים הקים לפי סעיף 16 לפקודת סדרי השלטון והמשפט, התש"ח-1948, ועדה לנוסח חדש לפקודת בריאות העם; הוועדה המליצה על כמה תיקונים והתאמות לחוקים קיימים, בהצעת חוק זו מיושמות המלצותיה.

הסדרת החלק הנוגע למוסדות רפואיים

מוצע לרכז את ההוראות בפקודה המתייחסות לבתי חולים, מרפאות, ומוסדות לטיפול במשתמשים בסמים בפרק אחד ולהחיל עליהם דין אחד לענין הפעלה וסגירה. ההוראות החלות על כל מוסד כאמור, נשארות בעינן ורק מקומן בפקודה מועתק, עם ההתאמות הנדרשות. כן מוצע להוסיף פרק בענין המעבדות הרפואיות שתהיינה גם הן מוסד רפואי.

חוק לתיקון פקודת בריאות העם (מס' 12), התשנ"א-1990 [362]

- תיקון סעיף 9. 1. בסעיף 9 לפקודת בריאות העם, 1940¹ (להלן - הפקודה), פסקאות (א) עד (ד) - יימחקו.
- תיקון סעיף 10. 2. בסעיף 10 לפקודה -
  - (1) סעיף קטן (1) - יימחק;
  - (2) בסעיף קטן (3) -
    - (א) בפסקה (א), המלים "המשיב ביודעין כל תשובה כזוכת לכל שאלה שהעמיד הרופא הממשלתי ביחס לפרטים שדרוש לרשמש בנוגע לכל לידה או פטירה או" - יימחקו;
    - (ב) המלה "או" בסיפה של פסקה (ב), ופסקה (ג) - יימחקו.
- שינוי כותרת. 3. כותרת של חלק ד' לפקודה, במקום "בתי חולים" יבוא "מוסדות רפואיים".

דברי הסבר

סעיף 3 מוצע שבכותרות המצויות בחלק ד' יחליף המונח "מוסדות רפואיים" את המונח "בתי חולים". הפקודה במקורה האנגלי דנה רק בבתי חולים, אולם חקיקה ישראלית הכלילה בה גם מרפאות ומוסדות לטיפול במשתמשים בסמים ומוצע עתה לכלול בה גם מעבדות. לכן יש להתאים את הכותרות למצב הקיים ולהחיל את ההוראות המתייחסות להפעלה ולסגירה של בתי חולים גם על שאר המוסדות הרפואיים בשינויים המחוייבים, לאחר שהן דנות כסוגיה זהה.

סעיף 1 סעיף 9 מסמך את המנהל הכללי של משרד הבריאות להתקין תקנות לענין קביעת טפסים של הודעות על לידות ופטירות, אופן רישומן, תיקון טעויות בהם, מתן העודות על כך ותשלומים למוכתרים בעד רישומים כאמור. עניינים אלה הוסדרו בחוק מרשם האוכלוסין, התשכ"ה-1965, והוועדה לנוסח חדש מציעה למחוק סעיפי משנה אלו מהפקודה כמיותרים.

סעיף 2 סעיף 10 קובע הוראות עונשיות לעבירות שבוטלו עם חקיקת חוק מרשם האוכלוסין, התשכ"ה-1965. הוועדה לנוסח חדש מציעה למחקן כמיותרות.

¹ ע"ר 1940, תוס' 1, עמ' 191; ס"ח התשמ"ח, עמ' 94.

4. בסעיף 22 לפקודה, בסעיף קטן (4), במקום הסיפה המתחילה במלים "מאת הרופא הממשלתי" יבוא "מרופא בעל רשיון כי מותר לילד לבקר בבית הספר, ייאשמו בעבירה ויהיו צפויים לקנס".

5. (א) במקום הכותרת שלפני סעיף 24 לפקודה, יבוא "מוסדות רפואיים".
(ב) האמור בסעיף 24 לפקודה יסומן (ב) ולפניו יבוא:
"א" בפקודה זו -

"מוסד רפואי" - בית חולים, מרפאה, מוסד לטיפול במשתמשים בסמים ומעבדה;
"מטופל" - מי שמקבל טיפול במוסד רפואי, בין בדרך של אשפוז, שהיית יום או שהיית לילה, ובין בכל דרך אחרת:".

6. במקום סעיף 25 לפקודה יבוא:

25. (א) לא יפתח אדם מוסד רפואי, לא יפעילו ולא ינהלו, אלא אם כן נרשם בידי המנהל בהתאם להוראות פקודה זו או התקנות לפיה.
(ב) המנהל רשאי לקבוע כי רישומו של מוסד רפואי יהיה לתקופה מוגבלת שתיקבע בעת הרישום, בשים לב לאפיו של המוסד ותפקודו ושאר נסיבות הנוגעות לענין.
(ג) לא ינהל אדם מוסד רפואי רשום ולא יפעילו אלא בהתאם להוראות פקודה זו והתקנות לפיה, וכן בהתאם לתנאים שקבע המנהל לענין אותו מוסד רפואי."

7. אחרי סעיף 25 לפקודה יבוא:

25א. (א) המנהל רשאי להורות בצו על סגירת מוסד רפואי (להלן - צו סגירה), אם מצא אחד מאלה:

דברי הסבר

הספר תעודה מאת הרופא הממשלתי (ועל הרופא הממשלתי ליתן תעודה זו כחינם) או מאת כל רופא בעל רשיון, האומרת כי נקטו באמצעי זהירות ראויים נגד הפצת המחלה או ההירבקות וכי מותר לו לילד לבקר בבית הספר בלא חשש סכנה להרביק אחרים, ייאשמו בעבירה...."

סעיף 5 מוצע שהגדרת "מוסד רפואי" תכלול בית חולים, מרפאה, מוסד לטיפול במשתמשים בסמים ומעבדה (ראה דברי הסבר לסעיף 6). כן מוצע להגדיר את המונח "מטופל" שיתייחס לכל מי שמקבל טיפול במוסד רפואי.

סעיף 6 מוצע להחיל את ההוראות שבסעיף 25 בענין בית חולים, על כל מוסד רפואי שהוא: כן מוצע לקבוע במפורש כי המנהל יהיה רשאי לקבוע תקופת תוקף מוגבלת לרישומו של מוסד רפואי בשים לב לאופיו.

סעיף 7 מוצע לקבוע במפורש כי המנהל רשאי לצוות על סגירת מוסד רפואי ועל ביטול רישומו אם הוא מתנהל

סעיף 4 סעיף 22(4) לפקודה מתייב הורה של ילד שהחלים ממחלה מידבקת להמציא לבית הספר תעודה מרופא ממשלתי או מרופא אחר על כך שהילד בריא ומותר לו לבקר בבית הספר. מוצע לקבוע כי ניתן להביא תעודה כאמור מרופא מרשה וכי ההוראה בדבר חובת מתן תעודה בידי הרופא הממשלתי ללא תשלום - תימחק. להלן המשפט שמוצע להחליפו. נוסחו בסעיף 22(4) מובא בהדגשה:

"(4) הוריו של ילד או אדם הממונה על טיפולו או השגחתו של ילד הסובל או שסבל מאחת המחלות המידבקות המפורטות בתוספת השלישית של פקודה זו או מכל מחלה אחרת שיכריז עליה המנהל, במודעה שתפורסם ברשומות, כעל מחלה מידבקת בכל אזור מסויים ולמשך כל תקופה מסויימת לצרכי סעיף קטן זה, או הוריו של ילד או האדם הממונה על טיפולו או השגחתו של ילד הגר בבית שבו שוררת או שררה מחלה כזאת במשך שלושה חודשים, וביודעין או מתוך רשלנות הם מרשים לילד לבקר בבית הספר בלא שיקבלו ויראו למורה או לאדם אחר הממונה על בית

- (1) המוסד הרפואי אינו רשום לפי הוראות פקודה זו;
- (2) במוסד הרפואי לא קוימה הוראה מהוראות פקודה זו או התקנות לפיה, או לא קויים תנאי שקבע המנהל לאותו מוסד רפואי;
- (3) המוסד הרפואי מתנהל בדרך שאינה לטובת בריאותם או רווחתם של המטופלים בו.

לענין סעיף זה, "מוסד רפואי" – לרבות חלק ממנו.

(ב) המנהל יקבע בצו סגירה הוראות לענין ביצועו, לרבות בדבר איסור קבלת מטופלים חדשים, המשך הטיפול במטופלים או העברתם של המטופלים למוסד רפואי אחר, וכן את המועד לסגירת המוסד הרפואי.

(ג) לא יתן המנהל צו סגירה ולא יורה על ביטול רישום לפי סעיף קטן (1)(2) או (3) אלא לאחר שנתן לבעליו של המוסד הרפואי או מנהלו, הזדמנות להשמיע את טענותיהם בפניו; אולם, אם מצא המנהל כי נשקפת סכנה מיידית חמורה למטופלים, רשאי הוא לתת צו סגירה לאלתר.

(ד) צו סגירה או החלטה על ביטול רישום לפי סעיף קטן (1) יימסרו לבעליו של המוסד הרפואי או למנהלו.

(ה) בעליו של מוסד רפואי או מנהלו, רשאי, בתוך שלושה חדשים מהיום שבו נמסר לו הצו, או מהיום שבו נמסרה לו החלטת המנהל לבטל את הרישום של המוסד לפי סעיף קטן (1)(2) או (3), לערור על הצו או החלטה לפני שר הבריאות; אין בהגשת הערר כדי לעכב את הביצוע של צו הסגירה.

(1) המנהל רשאי להורות על ביטול רישומו של מוסד רפואי אם נתקיים בו אחד מאלה:

- (1) ניתן צו סגירה ולא הוגש עליו ערר, או הוגש ערר – ונדחה;
- (2) הרישום לא חודש בתום התקופה שנקבעה לו;
- (3) המנהל מצא כי המוסד הרפואי חדל לשמש ככזה.

(1) בצו סגירה רשאי המנהל להורות למשטרה להיכנס למוסד הרפואי שלגביו ניתן הצו ולנקוט כל אמצעי, לרבות שימוש בכוח סביר, כדי להבטיח ציות לצו.

8. לפני סעיף 26 לפקודה תבוא הכותרת "רישום בתי-חולים".
9. סעיפים 31 ו-32 לפקודה – בטלים.
10. בסעיף 33 לפקודה במקום פסקה (ט) יבוא:
- "(ט) קבלתם של חולים, לרבות הסדרת האישפוז על פי מקומות מגוריהם של החולים ונהלי שחרור חולים";

דברי הסבר

שלא בהתאם להוראות הפקודה. כן מוצע לקבוע את הנהלים לסגירתו ואת דרכי שמיעת הערר על החלטת סגירה ועל החלטה לבטל רישומו של מוסד רפואי.

סעיף 10 סעיף 33 עניינו סמכותו של המנהל להתקין תקנות לענין פתיחת בתי חולים וניהולם. פסקה (ט) שבו מסמיכה את המנהל להתקין תקנות לענין "קבלתם ושחרורם

"רישום מרפאות

מרפאות 34. (א) שר הבריאות רשאי, לאחר התייעצות עם ההסתדרות הרפואית בישראל, לקבוע בתקנות לגבי מרפאות, הן דרך כלל והן לגבי סוגים מהן לפי ענפי השירותים או הטיפול הניתן בהן, הוראות בדבר -

- (1) דרכי הפיקוח על מילוי הוראות התקנות לפי סעיף זה;
- (2) רישום של:

(א) מרפאות מסוגים מסויימים, למעט מרפאות של קופת חולים;

(ב) לשכה פרטית של רופא או של רופאים שבה מבוצעות פעולות כירורגיות שיצוינו, פעולות הרדמה, צינתור או הזרעה מלאכותית, ופעולות רפואיות הנילוות להן;

(3) התנאים שיקויימו במרפאות לצורך מתן שירות רפואה או טיפול רפואי מסוגים מסויימים;

(4) סידורי תברואה;

(5) מקום לפעולות כירורגיות;

(6) פעולות עיקור וחיטוי;

(7) מעבדות;

(8) חדר תרופות וחלוקת תרופות;

(9) הכשרת הצוות הסיעודי ואימונו;

(10) ניהול רשומות, החזקתן, שמירתן והביקורת עליהן.

(ב) תקנות על פי פסקאות (1), (9) ו-(10) של סעיף קטן (א) יותקנו באישור ועדת העבודה והרווחה של הכנסת.

(ג) בפקודה זו -

"מרפאה" - מקום שאיננו בית חולים הטעון רישום לפי פקודה זו, או חלק ממנו והמיועד להגשת שירותי רפואה, רפואת שיניים וסיעוד, לרבות טיפול יום וטיפול לילה, להשגחה למטרות אלה על חולים ועל נשים בזיקה להריון ולשיקום;

"קופת חולים" - כמשמעותה בחוק מס מקביל, התשל"ג-1973.²

דברי הסבר

סעיף 11 כאמור, מוצע להעביר לפרק מוסדות רפואיים את ההוראות המצויות בפקודה בסעיפים 65 ו-76 ולהכניס את ההתאמות הדרושות בנוסחן. כן מוצע להוסיף חלק הנוגע לרישום מעבדות.

של חולים והנהלת פנקסים ורשומות". סעיפים 29 ו-29א לפקודה מקנים סמכות לשר הבריאות לקבוע את סוגי הרשומות בבתי חולים: מוצע על כן למחוק את הסיפה של פסקה (ט) כמיותרת. במקום ההוראה שתימחק מוצע לתת סמכות למנהל להסדיר בתקנות את אישפוזם של חולים לפי אזורי מגוריהם.

² ס"ח התשל"ג, עמ' 88.

רישום מוסדות לטיפול במשתמשים בסמים

35. (א) שר הבריאות רשאי לקבוע בתקנות לגבי מוסדות לטיפול במשתמשים בסמים, הן דרך כלל והן לגבי סוגים מהם לפי הטיפול הניתן בהם, הוראות בדבר –

מוסדות לטיפול
במשתמשים בסמים

(1) רישום המוסדות והפיקוח עליהם:

(2) ארגון המוסדות וניהולם, לרבות התנאים שיתקיימו בהם, דרכי הטיפול, הוראות לענין הצוות המטפל, ניהול רשומות ושמירתן;

ובלבד שתקנות שעניינן רישום, ארגון או ניהול המוסדות שבתחומו של משרד העבודה והרווחה יהיו כהתייעצות עם שר העבודה והרווחה, ואלה שבתחומו של שר המשטרה יהיו כהתייעצות עמו.

(ב) כפקודה זו, "מוסד לטיפול במשתמשים בסמים" – כל מקום שבו ניתן שירות של טיפול רפואי, פסי או נפשי המיועד למשתמשים בסמים מסוכנים, בין אם הטיפול ניתן בדרך של אישפוז, שהיית יום או שהיית לילה, ובין בכל דרך אחרת.

רישום מעבדות

36. (א) בפקודה זו –

מעבדות

"מעבדה" – מעבדה רפואית, נקודת איסוף, אתר בדיקה ובנק דם;

"מעבדה רפואית" – מקום שבו נעשות בדיקות בדגימות שמקורן בבני אדם;

"בנק דם" – מקום לאיסוף, לעיבוד, לסיווג, לבדיקה, לאחסון או להפצה של מנות דם או של נגזרות של דם;

"נקודת איסוף" – מקום הנמצא מחוץ לכתלי מעבדה רפואית, שבו אוספים דגימות שמקורן בבני אדם לצורך העברתן למעבדה לשם בדיקה;

"אתר בדיקה" – מקום הנמצא מחוץ לכתלי מעבדה רפואית, שבו נעשות בדיקות רפואיות על-אתר בדגימות שמקורן בבני אדם.

(ב) שר הבריאות רשאי בתקנות, לקבוע לגבי מעבדות, הן דרך כלל והן לגבי סוגים מהן, לפי תחומי פעילותן המקצועית וסוגי הבדיקות הנערכות בהן, הוראות בדבר רישום מעבדות וכן הוראות בדבר –

(1) מתן היתר לאדם להיות מנהל מעבדה והתנאים לקבלת היתר;

(2) כשירויות והתמחויית של עובדי מעבדה;

דברי הסבר

שירותי המעבדה חיוניים להבטחת בריאות הציבור בסייעם לשירותי הבריאות בכך שהם מספקים מידע חיוני לאבחנת מחלה לצורך הטיפול בחולה ולקביעת מצבו הבריאותי של המטופל. ביצוע בדיקה מעבדתית ברמה ירודה עלול לגרום לאבחנה מוטעית או לכחידת שיטת טיפול בלתי מתאימה, וכתוצאה מכך עלול להיגרם נזק חמור לאדם. מוצע

נושא המעבדות אינו כלול היום בפקודה. רישוי המעבדות הרפואיות מוסדר כיום בתקנות רישוי עסקים (מעבדות רפואיות), התשל"ז-1977, שחלקן העיקרי מתייחס לתנאים הפיסיים במעבדה ולא לרמה ולאיכות של פעילותה ותיפקודה, והן כוללות גם פרק הון בנוהל מתן היתר למנהל מעבדה.

(3) תנאים שלפיהם ינוהלו מעבדות, לרבות נהלי ביצוע בדיקות, בטיחות במעבדה, איסוף דגימות וטיפול בהן, רישום ודיווח והבטחת איכות הפעילות של המעבדות.

12. סעיף 165 לפקודה – בטל. ביטול סעיף 165

13. בסעיף 71 לפקודה, המלים "50,000 לירות" יימחקו, ובמקום הסיפה המתחילה במלים "קנס נוסף 1,000 לירות" יבוא "קנס נוסף כאמור בסעיף 61(ג) לחוק העונשין, התשל"ז-1977".

14. מוסד רפואי שערכ תחילתו של חוק זה לא היה רשום כאמור בסעיף 25 לפקודה, יגיש בעליו או מנהלו בקשה לרישום; הבקשה תוגש למנהל בתוך 60 ימים מיום תחילתו של חוק זה, ורשאי המוסד הרפואי להמשיך ולפעול עד להחלטת המנהל בבקשה.

דברי הסבר

סעיף 13 מוצע לתקן את סעיף העונשין בפקודה ולקבוע כי הקנסות יותאמו לקנסות הקבועים בחוק העונשין, התשל"ז-1977.

סעיף 14 מוצע לקבוע הוראת מעבר לענין מוסד רפואי שערכ תחילתו של חוק זה כבר פעל. הוראת המעבר תאפשר למנהל לרשמו אם הוגשה בקשה לכך בתוך 60 ימים מיום תחילתו של חוק זה.

איפוא להסמיק את שר הבריאות להתקין תקנות שיסדירו את כל הריבטים הקשורים בתיפקודן הנאות של המעבדות.

סעיף 12 מוצע שהוראת הפקודה בסעיף זה תועתק להיות סעיף 35 שהוא, לענין מוסדות לגמילה במשתמשים בסמים מסוכנים חלק מהפרק הדין במוסדות רפואיים.

³ ס"ח התשל"ז, עמ' 226.

מתפרסמת בזה הצעת חוק ממעם ועדת הכלכלה של הכנסת:

חוק לעידוד המגזר היצרני (קליטת עובדים) (הוראת שעה), התשנ"א-1990 [363]

הגדרות

1. כחוק זה –

"היום הקובע" – האחד בחודש אחרי פרסומו של חוק זה;

"החודש הקובע" – החודש הקודם לחודש תחילתו של החוק;

"מגזר יצרני" – ענפי התעשייה, החקלאות, הבנין והמלונאות;

"מעסיק" – כל מעסיק במגזר היצרני המעסיק ביום הקובע מעל חמישה עובדים;

"שכר מינימום" – בהתאם להגדרתו ושיעורו לפי חוק שכר מינימום, התשמ"ז-1987¹;

דברי הסבר

אחד, ומצד שני יפנה את המובטלים לעבודות במגזר היצרני במקום לשירותים. מוצע לתת למפעל מענק כספי בשל כל עובד נוסף, אורח ישראלי או תושב ישראל, מעבר לעובדים שהוא העסיק בתקופה המקבילה בשנה הקודמת, וזאת בינתיים לתקופת נסיון מוגבלת של שנה אחת.

מטרת הצעת החוק היא לעודד מפעלים במגזר היצרני לקלוט בתצי השנה הקרובה עובדים נוספים מעבר למספר העובדים שהעסיקו בתקופה המקבילה בשנה שעברה. הכוונה היא לתת תמריץ רק למפעל שיעסיק עובד במשך ששה חדשים. עידוד זה יקל את מצוקת האבטלה הגדולה כמשק מצד

¹ ס"ח התשמ"ז, עמ' 68.

<p>“שכר ממוצע מפעלי” – סך כל השכר ששילם מעסיק לעובדים בחודש הקובע, בהתאם לדיווחו למס הכנסה, מחולק במספר עובדי המפעל; “תקופה קודמת” – תקופה של ששה חדשים שסיומה קדם בארבעה חדשים ליום הקובע.</p>	זכות לתמריץ
<p>2. מעסיק יהיה זכאי לתשלום תמריץ מאוצר המדינה כעד כל עובד נוסף, אזרח ישראל או תושב ישראל, מעל הממוצע החדשי של עובדים שהעסיק בתקופה הקודמת, אשר יועסק אצלו במשך ששה חדשים לפחות לאחר היום הקובע: תקופת התשלום עבור עובד נוסף כאמור, לא תעלה על תשעה חדשים.</p>	זכות לתמריץ
<p>3. (א) התמריץ ישולם בתום כל חודש כעד כל עובד כאמור בסעיף 2, אשר הועסק משך כל אותו חודש, ויהיה בשיעור 30% מהשכר הממוצע המפעלי. (ב) תשלום התמריץ ייעשה בדרך של ניכוי התשלום לו זכאי המעסיק מסכום ניכוי מס הכנסה מעובדיו שעליו להעביר לפקיד השומה.</p>	תשלום התמריץ ושיעורו
<p>4. נמצא בתום ששה חדשים מהיום הקובע כי המעסיק העסיק לא יותר מהממוצע החדשי של עובדים שהעסיק בתקופה הקודמת, יהא חייב להחזיר לאוצר המדינה את התמריץ שקיבל עבור אותם עובדים שעבדו אצלו פחות מששה חדשים, כשהוא צמוד למדד יוקר המחיה.</p>	החזר
<p>5. הדיווח החדשי אשר מעביר המעסיק למס הכנסה ישמש ראיה לכאורה בדבר מספר העובדים המועסקים אצלו מדי חודש ושכרם.</p>	ראיה
<p>6. שיעור התמריץ שמעסיק זכאי לו לפי חוק זה בגין כל עובד לא יעלה על שכר המינימום.</p>	סייג לתמריץ
<p>7. תחולתו של חוק זה היא לגבי עובדים שיתקבלו לעבודה עד תום שנה מיום תחילתו של החוק.</p>	תחולה
<p>8. שר האוצר ממונה על ביצוע חוק זה והוא רשאי להתקין תקנות לביצועו.</p>	ביצוע ותקנות

חבר הכנסת גדליה גל